

บทบรรณาธิการ

10 Tips and Tricks: เขียนอย่างไรให้ได้ตีพิมพ์ในวารสาร PCFM

กนกพร ภิญโญพรพาณิชย์ พบ. วว. เวชศาสตร์ครอบครัว

ภาควิชาเวชศาสตร์ครอบครัว คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, จังหวัดเชียงใหม่

บทนำ

การผลิตผลงานวิชาการทางการแพทย์มีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่ไปสู่สาธารณะ ให้มีการนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติต่อไป การเผยแพร่ที่นิยมทำกัน คือ การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ซึ่งในหลาย ๆ ครั้ง อาจมีคำถาม โดยเฉพาะจากนักวิจัยหน้าใหม่ว่า “เขียนอย่างไรจึงจะได้ตีพิมพ์” ผู้แต่งจึงขอเสนอแนะวิธีการเขียนงานวิจัยในส่วนของนิพนธ์ต้นฉบับ (original article) ว่าเขียนอย่างไรจึงจะถูกต้องตามหลักวิชาการ ตรงใจกองบรรณาธิการและผู้อ่าน ในบทความนี้จะเสนอ 10 ประเด็นสำคัญที่จะทำให้ท่านมีโอกาสได้ตีพิมพ์ในวารสาร PCFM ดังนี้

1. บทคัดย่อกระชับแต่สื่อใจความสำคัญครบถ้วน

ความสำคัญของบทคัดย่อ เป็นส่วนที่เชิญชวนให้ทั้งบรรณาธิการในการพิจารณาบทความและผู้อ่านให้อ่านเนื้อหาในด้านในต่อ ผู้วิจัยต้องเขียนบทคัดย่อให้ชัดเจนและถูกต้องแต่กระชับว่าวัตถุประสงค์เพื่ออะไร การศึกษาทำอย่างไร พบผลการศึกษาเช่นไร และสรุปผลดังกล่าวว่าอย่างไร โดยในส่วนนี้จะต้องอ่านได้จบด้วยตัวเอง และไม่มีเอกสารอ้างอิง หลายครั้งที่ผู้วิจัยมักบรรยายเนื้อหาส่วนที่เป็นบทนำไว้ในบทคัดย่อปริมาณมากทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจประเด็นหลักที่ต้องการจะสื่อ ทำให้ไม่สามารถเชิญชวนผู้อ่านให้เข้าไปอ่านเนื้อหาต่อด้านใน

2. บทนำเกี่ยวข้องกับชี้ให้เห็นความสำคัญของการทำวิจัยเรื่องนั้น ๆ

การเขียนบทนำที่ดีจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจที่มาของการทำการศึกษาค้นคว้า และความสำคัญที่จะต้องทำการศึกษารายละเอียดนี้ รวมทั้งทราบข้อมูลองค์ความรู้ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยชิ้นนี้เป็นอย่างไรแล้วพร้อมกับระบุเอกสารอ้างอิง ควรเริ่มจากเขียนสถานการณ์ในปัจจุบันในภาพกว้างของประเด็น/ปัญหาที่ศึกษานั้น อาจ

มีสถิติของปัญหานั้นได้บ้างแต่ไม่ควรเน้นแต่การบรรยายสถิติเพียงอย่างเดียว จะทำให้ขาดความน่าสนใจ จากนั้นบรรยายว่าเหตุใดการศึกษาในประเด็นนี้จึงมีความสำคัญ ขณะนี้มีข้อสรุปขององค์ความรู้เรื่องนี้อย่างไรและยังมีองค์ความรู้ใดที่ยังขาดหายไปหรือต้องการคำตอบ และสุดท้ายระบุวัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้ และประโยชน์ว่าการศึกษานี้จะไปเติมเต็มองค์ความรู้ส่วนใด แนะนำว่าไม่ควรเขียนโดยอ้างอิงความรู้สึกส่วนตัวว่าอยากทำเรื่องนี้เพียงเพราะผู้วิจัยสนใจที่จะทำโดยขาดการอ้างอิงถึงการศึกษานี้ในปัจจุบัน

3. วิธีการศึกษาละเอียดเพียงพอที่จะทำซ้ำได้ ใช้และบรรยายการวิเคราะห์ทางสถิติอย่างถูกต้อง ควรระบุรายละเอียดให้ชัดเจนถึงวิธีการวิจัย รายละเอียดการดำเนินการวิจัยและเก็บข้อมูล ตัวแปรที่สำคัญ และยกรวมถึงสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและโปรแกรมที่ใช้ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องเลือกใช้สถิติให้เหมาะสมกับข้อมูลที่จะวิเคราะห์ การใช้สถิติที่ไม่เหมาะสมหรือการบรรยายผลวิจัยโดยไม่สอดคล้องกับสถิติที่ใช้ จะมีผลต่อความน่าเชื่อถือของงานวิจัย

4. ผลการศึกษาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และคำถามวิจัย เป็นการแสดงผลสำคัญที่พบจากการศึกษา การแสดงผลตามลำดับที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาจะทำให้ผู้อ่านไม่สับสน และควรเริ่มจากข้อมูลทั่วไปของประชากร ตามด้วยผลการศึกษาที่ใช้สถิติที่ซับซ้อนมากขึ้น ในส่วนผลการศึกษา ผู้วิจัยควรบรรยายเพียงผลที่พบจากการศึกษานี้เท่านั้นโดยไม่ต้องอภิปรายใด ๆ และยังไม่ต้องอ้างอิงถึงการศึกษาก่อนหน้านี้

5. บทอภิปรายสืบเนื่องจากผลการศึกษา เป็นส่วนที่ผู้วิจัยแปลผลที่พบจากการศึกษาว่าอย่างไรและอธิบายผลการศึกษาหรือปรากฏการณ์ที่พบเมื่อเปรียบเทียบกับ

ทฤษฎีหรือผลการศึกษาก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยควรเริ่มต้นด้วยการสรุปผลการศึกษาที่สำคัญหนึ่งย่อหน้าสั้น ๆ ในย่อหน้าถัด ๆ ไปจะเป็นการวิเคราะห์ วิเคราะห์ผลการศึกษาเปรียบเทียบกับการศึกษาที่ผ่านมาหรือองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมวิเคราะห์ถึงจุดเด่น ข้อจำกัดของการศึกษา ปิดท้ายด้วยบทสรุปของการศึกษาและข้อเสนอแนะการนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติหรือสำหรับการศึกษาในอนาคต โดยทุกประโยคที่อธิบายหากนำมาจากผลการศึกษาอื่นจำเป็นต้องมีการอ้างอิงโดยใช้เอกสารอ้างอิง (reference) ประกอบการบรรยายด้วยเช่นเดียวกับส่วนของบทนำ หลักสำคัญของการเขียนในส่วนนี้คือ ควรระวังการเขียนที่มากเกินไป ผู้วิจัยควรเขียนเฉพาะสิ่งที่แปลผลได้จากผลการศึกษาจริงเท่านั้น

6. ภาษาเขียนง่ายต่อการเข้าใจ เป็นทางการและถูกหลักการใช้ภาษา ในการเรียบเรียงเนื้อหา ควรใช้ภาษาที่เหมาะสม ซึ่งหมายถึงภาษาที่เป็นทางการ ไม่ใช่ภาษาพูด เนื้อหาควรเรียบเรียงให้อ่านได้ง่าย เป็นภาษาของผู้วิจัยเองและต้องไม่คัดลอกคำบรรยายในบทความอื่นมา (plagiarism) หลีกเลี่ยงการเขียนประโยคเดียวในหนึ่งย่อหน้า เรียบเรียงรูปประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษา ไม่ควรใช้ประโยคซ้อนประโยค นอกจากนี้หากบทความจะต้องใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยควรปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านการเขียนเชิงวิชาการ (academic writing) ก่อนส่งตีพิมพ์

7. การเลือกใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม เมื่อเลือกใช้คำใดคำหนึ่งแล้วควรใช้คำเดิมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะคำที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ ไม่ควรเปลี่ยนคำไปมาจะทำให้ผู้อ่านสับสน หากจำเป็นต้องใช้ศัพท์เฉพาะ ควรมีคำอธิบายศัพท์ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน โดยหากมีความจำเป็นต้องใช้ตัวย่อ ขอให้เริ่มต้นด้วยการใช้คำเต็มและใส่คำย่อไว้ในวงเล็บก่อนเสมอและใช้ตัวย่อที่เป็นสากลสำหรับวงวิชาการเรื่องนั้น ๆ ทั้งนี้ หากมีการใช้คำนั้นไม่บ่อยอาจไม่จำเป็นต้องใช้ตัวย่อ

8. จัดรูปแบบตามข้อกำหนดของวารสาร วารสารทางการแพทย์มักมีข้อกำหนดแนวทางการจัดรูปแบบการเขียนไว้ โดยวารสาร PCFM นั้น ผู้วิจัยสามารถหาอ่านได้จากหัวข้อ “คำแนะนำผู้แต่ง (Author Guidelines):

แนวทางการส่งผลงานวิชาการเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระบบบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว (PCFM)” ซึ่งจะมีการกำหนดรูปแบบหน้ากระดาษ ลำดับการจัดเรียงหัวข้อต่าง ๆ รูปแบบตัวอักษรและขนาด จำนวนคำจำกัด (word limits) สำหรับข้อบทความ บทคัดย่อ และตัวบทความทั้งหมดตามประเภทของบทความ ข้อกำหนดเรื่องรูปและตาราง จำนวนและรูปแบบของเอกสารอ้างอิง (reference style) เป็นต้น บางวารสารอาจมีตัวอย่างแม่แบบ (template) การจัดเอกสารให้กับผู้วิจัยไว้ใช้ การที่ผู้วิจัยไม่จัดรูปแบบให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ถูกปฏิเสธการตีพิมพ์ได้

9. มีภาพประกอบ ตารางและแผนภูมิที่มีเนื้อหาชัดเจนด้วยตัวเองและปริมาณที่เหมาะสม แม้ว่าโดยปกติผู้วิจัยจะต้องเขียนเนื้อหาในบทความอ้างอิงถึงภาพประกอบ ตารางหรือแผนภูมิดังกล่าวที่กำลังอธิบายผลการศึกษาจากภาพ/ตาราง/แผนภูมิ แต่ผู้อ่านส่วนหนึ่งมักทำความเข้าใจจากภาพ/ตาราง/แผนภูมิ ดังนั้นส่วนนี้ควรมีเนื้อหาที่ชัดเจนในตัวเอง โดยตารางควรมีคำอธิบายตารางอยู่ด้านบน ส่วนภาพและแผนภูมิควรมีคำอธิบายอยู่ด้านล่าง ซึ่งการเขียนเนื้อหาภายในภาพ/ตาราง/แผนภูมิร่วมกับมีคำอธิบายที่ดีจะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจบทความได้อย่างรวดเร็ว เป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารเนื้อหาที่มีปริมาณมากและซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้วารสารทางการแพทย์ส่วนใหญ่มักจำกัดจำนวนภาพประกอบ ตารางหรือแผนภูมิไว้ วารสาร PCFM กำหนดรวมกันไว้ที่ 6 ภาพ/ตาราง/แผนภูมิ

10. รับมือกับคำแนะนำของผู้วิพากษ์อย่างมืออาชีพ เมื่อผลงานวิชาการของผู้วิจัยเข้าสู่กระบวนการพิจารณาโดยบรรณาธิการและผู้วิพากษ์หรือผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว หากผลงานเป็นที่น่าพอใจระดับหนึ่งแต่คุณภาพโดยรวมยังไม่เพียงพอที่จะตีพิมพ์ในขณะนั้นได้ จะได้รับคำแนะนำเพื่อให้ผู้วิจัยกลับมาแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจเป็นแบบแก้ไขเล็กน้อย (minor revision) หรือแก้ไขมาก (major revision) ผู้วิจัยควรพิจารณาคำแนะนำดังกล่าวอย่างถี่ถ้วน ตอบข้อสงสัยของผู้วิพากษ์แบบรายข้อ ผ่านการเขียนจดหมาย ซึ่งระบุรายละเอียดข้อแนะนำของผู้วิพากษ์และคำอธิบายการแก้ไข โดยอ้างอิงตามความเป็น

จริงที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัยนั้น การเขียนจดหมายตอบใช้คำพูดที่สุภาพและเข้าใจง่าย ทั้งนี้ หากท้ายที่สุดแล้ววารสารปฏิเสธการตีพิมพ์ ก็ควรถือว่าเป็นโอกาสที่ดีที่ได้รับคำแนะนำเพื่อพัฒนาการเขียนบทความดังกล่าวเพื่อนำไปตีพิมพ์ในโอกาสต่อไปได้

จะเห็นว่าการเขียนงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์นั้นอาจมีใช้เรื่องยากเสมอไป หากได้ทำตามแนวทางที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ อย่างไรก็ตามบทความนี้มีได้รวมถึงกระบวนการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยจำเป็นต้องมีกระบวนการที่ดีก่อน จึงจะนำมาสู่การเขียนและเรียบเรียงที่ดีได้ ดังนั้น หัวใจสำคัญยังคงมีทั้งสองส่วนประกอบกันตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการทำงานวิจัยนำมาสู่การเขียนและเรียบเรียงที่ดีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. Iskander JK, Wolicki SB, Leeb RT, Siegel PZ. Successful scientific writing and publishing: a step-by-step approach. *Prev Chronic Dis.* 2018;15:180085. doi:0.5888/pcd15.180085
2. Ali J. Manuscript rejection: causes and remedies. *J Young Pharm.* 2010;2:3-6. doi:10.4103/0975-1483.62205
3. Noble WS. Ten simple rules for writing a response to reviewers. *PLoS Comput Biol.* 2017;13: e1005730. doi:10.1371/journal.pcbi.1005730
4. Kallestinova ED. How to write your first research paper. *Yale J Biol Med.* 2011;84:181-90.